

Čís. 1967.

Otázka kontrolní ve smyslu §u 323 odstavec třetí tr. ř. může být dána jen, hově-li hmotnému právu právní pojetí, na němž spočívá obsažené v ní zdůraznění skutkového stavu jakožto naplňujícího zákonnou náležitost.

Označení urážky (přečin §u 491 tr. zák.) »znameními naň připadajícími« není vytýčením právní náležitosti, nýbrž týká se okolnosti čistě skutkové.

Skutková podstata článku III. zák. z 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. zahrnuje i případy, ve kterých redaktor zaviněně nepostaral se učiniti účelné a dostatečné opatření, by článek, jehož trestný obsah seznal, nebyl do časopisu pojat.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1925, Zm II 11/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Olomouci ze dne 25. října 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle článku III. zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák.

D ů v o d y:

Důvod zmatečnosti podle §u 344 čís. 6 tr. ř. spatřuje stěžovatel v tom, že soud zamítl jeho návrh, by porotcům dána byla t. zv. kontrolní otázka po rozumu §u 323 odstavec třetí tr. ř. Otázky t. zv. kontrolní (§ 323 odstavec třetí tr. ř.) určeny jsou k tomu, aby v nich některý zákonný znak, obsažený v otázce jiné, rozveden byl v příslušné okolnosti skutkové s ním se srovnávající. Je to důsledek zásady, že otázka hlavní (k níž otázka kontrolní jest v poměru otázky dodatkové) musí ovšem podle předpisu §u 318 tr. ř. obsahovati veškeré právní náležitosti skutkové podstaty činu v jeho pojetí jakožto určitého deliktu, jakož i konkrétní okolnosti skutkové, pokud jich třeba k individualisaci činu, aniž však bez výjimky třeba, aby ke každému zákonnému znaku byly připojeny příslušné okolnosti skutkové. Aby vyvarováno se bylo možnosti, že by porotci některý zákonný znak shledávali v takových skutkových okolnostech, které ho nenaplníjí, umožňuje trestní řád v §u 323 stranám žádati, by k otázce připojena byla zvláštní otázka obsahu již naznačeného. Poněvadž tedy otázka kontrolní sloužití má vyvarování se právních omylů, může být navrhována a porotním sborem soudním připuštěna jen, hově-li právní pojetí, na němž spočívá obsažené v ní zdůraznění konkrétního skutkového stavu jakožto naplňujícího zákonnou náležitost, zákonu hmotnému. O takové ujasnění právního pojmu, o kontrolu správného pojetí právního znaku skutkové podstaty porotci v případě tomto nešlo. Navrhovaná otázka zněla: »Má porota dle výsledků průvodního řízení za prokázáno, že obsahem závadného článku podle úsudku osob na sporu chefredaktora Lady Věnceslava V-y a soukromé

obžalobkyně nesúčastněných byla soukromá obžalobkyně ve své cti dotčena či nikoliv?« Již sama navrhovaná otázka svým zněním nesměřuje k rozložení některého z právních pojmů nebo znaků skutkových podstat, uvedených v otázkách hlavních I., III., V., VII. v jeho skutkové prvky. Z odůvodnění výtky, činěné pro nepřipuštění otázky ve zmáteční stížnosti s hlediska důvodu zmátečnosti podle čís. 6 Šu 344 tr. ř., je patrné, že šlo obžalovanému v podstatě o to, zúžití pojem označení předmětu urážky »znameními naň připadajícími« (§Šy 488, 491 tr. zák., otázky hlavní I., III.) na okruh osob bližší neinformovaných, pro něž tedy narážky ve článku obsažené nebyly znameními, připadajícími na soukromou obžalobkyni. Objektivní způsoblosti narážek v článku obsažených, platiti za »znamení připadající na soukromou obžalobkyni« alespoň pro osoby informované, zmáteční stížnost sama nepopírá, ba stížnost připouští — ve shodě s výsledky řízení průvodního, — že byl tu jistý okruh osob tak dalece zasvěcených, že obsah článku dle narážek v něm uvedených vskutku vztahovaly na soukromou obžalobkyni.

Dle toho byla navrhovaná kontrolní otázka právem odmítnuta. Jednak nešlo tu o to, by právní znak skutkové podstaty uveden byl na odpovídající mu skutkové okolnosti, poněvadž slova zákona o označení předmětu urážky »znameními naň připadajícími« nejsou vůbec vytýčením náležitosti právní, nýbrž týkají se okolnosti čistě skutkové, jednak nebyl by ve stížnosti zastáváný omezující výklad oněch slov zákona ve smyslu obecné («zřejmé») seznatelnosti vztahu urážky k určité osobě s hlediska práva hmotného udržitelným. Stížnost poukazuje k tomu, že závadným byl článek, uveřejněný v periodickém tiskopise. To však neznamená, že vztah obsahu článku k určité osobě musí býti seznatelným v nejširších kruzích čtenářstva tiskopisu, nýbrž jen, že tím jest dána náležitost kvalifikované veřejnosti závadného činu. Čistě skutkovou otázkou, zda byl předmětem závadného trestného útoku na čest soukromý obžalobce jakožto osoba, označená znameními, na ni připadajícími, je porotcům řešiti bez ohledu na to, kolika osobám a z jakého důvodu tento vztah byl zjevným, dle obsahu článku a výsledků řízení průvodního. Na porotci, jenž nenabyl přesvědčení, že se článek objektivně a po vědomí obžalovaného vztahoval na soukromého obžalobce, je prostě, by k otázce, takový vztah předpokládající, odpověděl záporně. S tohoto hlediska stačily v tomto případě jasně stylisované otázky ostatní a výsledky hlavního přelíčení, nač právem porotní sbor soudní ve svém nálezu poukazuje. Nelze tedy uznati, že je rozsudek stížen zmátečností podle čís. 6 Šu 344 tr. ř.

Uplatňování důvodu zmátečnosti podle čís. 8 téhož Šu je pochybeno již proto, že se nevztahuje na právní poučení ve smyslu §§ů 325 a 327 tr. ř., k němuž tato stať zákona výslovně poukazuje, nýbrž na odůvodnění, s nímž předseda prohlásil usnesení porotního sboru soudního o připuštění obhájcem navrhované otázky eventuální. Obžalovaný si tím méně může v tom směru stěžovati, když má za to, že po právním náhledu, z něhož předseda vycházel, byl by měl býti odsouzen pro přečin podle Šu 493 tr. zák., po případě pro spoluvinu. Tento náhled je ostatně nesprávným a nebylo proto ani odůvodnění mezitímního usnesení právně

mylným. Skutková podstata přestupku podle článku III. zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. není tak úzkou, jak stížnost předpokládá. Zahnuje veškeré případy, kde redaktoru periodického tiskopisu nemůže sice býti dle obecných zásad zákona trestního přičítán zločin nebo přečin, spáchaný obsahem tiskopisu, kde však se dopustil redaktor opomenutí oné péče, při jejímž povinném užití nebyl by tiskopis s trestným obsahem býval vytištěn. Spadají sem tedy nejen případy, na jaké pomyslí zmateční stížnost, nýbrž i případy, v kterých redaktor zaviněně nepostaral se učiniti účelné a dostatečné opatření, by článek, jehož trestný obsah seznal, nebyl do časopisu pojat. V případě, o který jde, obžalovaný ovšem tvrdil, že článek pojat byl do časopisu proti jeho vůli, ba přes jeho odpor, a vedl o tom za svědkyni Miloslavu Š-ovou, která vskutku při hlavním přelíčení potvrdila, že obžalovaný protestoval proti uveřejnění a měl vůbec mnoho rozhovorů s Václavem V-ou, když ten chtěl uveřejniti něco žalovatelného, že byl před vyjitím čísla poslán na cesty, což vypadalo tak, jako by se bylo stalo úmyslně, a že, než odejel, neřekl mu chet ani ano ani ne a že tedy obžalovaný nevěděl, jak to bude. Než posouditi, zda výsledky průvodního řízení stačí k průkazu, že obžalovaný, jenž byl v době uveřejnění článku zodpovědným redaktorem »Lady«, vyčerpal veškeré proň dané možnosti ve směru naznačeném, či opomenul tak učiniti, bylo zůstaveno porotcům. Porotci projevili svou odpověď na otázku eventuální (IX.), přizpůsobenou skutkové podstatě zmíněného deliktu, že neshledali obranu obžalovaného za prokázánu. Proti tomu nelze s úspěchem prováděti žádný ze zákonných důvodů zmatečnosti.

Čís. 1968.

V posledním odstavci §u 68 tr. ř. jsou případy vyloučení soudcova uvedeny příkladmo; spadá sem i případ, kde hlavní přelíčení provedl a rozsudek vynesl soudce spolupůsobivší již v téže věci při rozhodování podle §u 475 čís. 2 tr. ř.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, Zm I 169/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Mostě ze dne 15. ledna 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ů 197, 199 písm. c) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Cejchovní úřad v L. oznámil u okresního soudu tamtéž úředně na obžalovaného, že dle výsledku revise užíval ve své řeznické živnosti valh porašených přilepením 2 dkg vázícího lístku sádla pod misku pro zboží. K návrhu zmocněnce státního zastupitelství nařídil okresní soud v L.